Suuri valiokunta

Keskiviikko 19.5.2021 klo 12.30—13.36

Läsnä
puheenjohtaja Satu Hassi vihr
1. varapuheenjohtaja Jani Mäkelä ps
2. varapuheenjohtaja Merja Kyllönen vas
jäsen Paavo Arhinmäki vas
jäsen Eva Biaudet r (16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24) (15 osittain)
jäsen Ritva Elomaa ps
jäsen Sari Essayah kd
jäsen Jussi Halla-aho ps
jäsen Atte Harjanne vihr (13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24) (12 osittain)
jäsen Hannakaisa Heikkinen kesk
jäsen Eveliina Heinäluoma sd
jäsen Olli Immonen ps
jäsen Anne Kalmari kesk
jäsen Pia Kauma kok (16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24) (15 osittain)
jäsen Ville Kaunisto kok
jäsen Johannes Koskinen sd
jäsen Suna Kymäläinen sd (16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24) (15 osittain)
jäsen Jouni Ovaska kesk (13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24) (12 osittain)
jäsen Arto Satonen kok
jäsen Sinuhe Wallinheimo kok
jäsen Anne-Mari Virolainen kok
varajäsen Mari Holopainen vihr () (15, 16 osittain)
varajäsen Inka Hopsu vihr
varajäsen Anders Norrback r
varajäsen Arto Pirttilahti kesk (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14) (15 osittain)
varajäsen Hanna Sarkkinen vas
varajäsen Hussein al-Taee sd (17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24) (16 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Peter Saramo
valiokuntaneuvos Anna Sorto

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 20 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi direktiivin 2006/112/EY muuttamisesta tuontia ja tiettyjä luovutuksia ja suorituksia koskevien vapautusten osalta yleisen edun mukaisten unionin toimenpiteiden yhteydessä

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 22/2021 vp

Asia on saapunut eduskuntaan. Asia on lisäksi lähetetty valtiovarainvaliokuntaan lausunnon antamista varten.

Asiaa on käsitelty aiemmin asiana: E 49/2021 vp.

4. Valtioneuvoston selvitys: Ehdotus neuvoston direktiiviksi direktiivin 2006/112/EY muuttamisesta tuontia ja tiettyjä luovutuksia ja suorituksia koskevien vapautusten osalta yleisen edun mukaisten unionin toimenpiteiden yhteydessä

Valtioneuvoston E-selvitys E 49/2021 vp

Muuttunut asiaksi: U 22/2021 vp.

5. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi (COM (2021) 93 final) miesten ja naisten samapalkkaisuuden periaatteen soveltamisen lujittamisesta palkkauksen läpinäkyvyyden ja täytäntöönpanomekanismien avulla

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 23/2021 vp

Asia on saapunut eduskuntaan. Asia on lisäksi lähetetty työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan lausunnon antamista varten.

6. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi yhteentoimivien rokotus-, testaus- ja parantumistodistusten myöntämistä, todentamista ja hyväksymistä koskevasta kehyksestä vapaan liikkuvuuden helpottamiseksi covid-19-pandemian aikana (digitaalinen vihreä todistus)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 24/2021 vp

Asia on saapunut eduskuntaan. Asia on lisäksi lähetetty sosiaali- ja terveysvaliokuntaan lausunnon antamista varten.

Asiaa on käsitelty aiemmin asiana: E 42/2021 vp.

7. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi yhteentoimivien rokotus-, testaus-ja parantumistodistusten myöntämistä, todentamista ja hyväksymistä koskevasta kehyksestä covid-19-pandemian

aikana jäsenvaltioiden alueella laillisesti oleskelevien tai asuvien kolmansien maiden kansalaisten osalta (digitaalinen vihreä todistus)
Valtioneuvoston U-kirjelmä U 25/2021 vp

Asia on saapunut eduskuntaan. Asia on lisäksi lähetetty sosiaali- ja terveysvaliokuntaan lausunnon antamista varten.

Asiaa on käsitelty aiemmin asiana: E 42/2021 vp.

8. Valtioneuvoston selvitys: Digitaaliset vihreät todistukset
Valtioneuvoston E-selvitys E 42/2021 vp
Valiokunnan lausunto StVL 10/2021 vp

Muuttunut asiaksi: U 24/2021 vp, U 25/2021 vp.

9. Valtioneuvoston selvitys: EU:n lapsioikeusstrategia ja ehdotus neuvoston suositukseksi eurooppalaisen lapsitakuun käyttöönotosta
Valtioneuvoston E-selvitys E 56/2021 vp A 9
Liiteasiakirja EU:n lapsioikeusstrategia ja ehdotus neuvoston suositukseksi eurooppalaisen lapsitakuun käyttöönotosta

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta lähetti asian mahdollisia toimenpiteitä varten perustuslakivaliokuntaan ja sosiaali- ja terveysvaliokuntaan.

10. Valtioneuvoston selvitys: EU; Terveys; Neuvoston päätös EU:n kannaksi WHO:n 74. yleiskokouksessa kansainvälistä pandemiavarautumista ja -vastetta koskevan yleissopimuksen neuvotteluprosessin aloittamiseksi ja EU:n osallistumisoikeuden varmistamiseksi neuvotteluihin
Valtioneuvoston E-selvitys E 57/2021 vp A 10
Liiteasiakirja EU; Terveys; Neuvoston päätös EU:n kannaksi WHO:n 74. yleiskokouksessa kansainvälistä pandemiavarautumista ja -vastetta koskevan yleissopimuksen neuvotteluprosessin aloittamiseksi ja EU:n osallistumisoikeuden varmistamiseksi neuvotteluihin

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta lähetti asian mahdollisia toimenpiteitä varten sosiaali- ja terveysvaliokuntaan.

11. Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto: Toimintasuunnitelma siviili- puolustus- ja avaruusteollisuuden synergioista
Valtioneuvoston E-selvitys E 58/2021 vp A 11
Liiteasiakirja Siviili-, puolustus- ja avaruusteollisuuden synergioita koskeva toimintasuunnitelma

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta lähetti asian mahdollisia toimenpiteitä varten puolustusvaliokuntaan ja talousvaliokuntaan.

12. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Mercosurin välisen assosiaatiosopimuksen neuvottelemisesta

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 15/2018 vp
Valiokunnan lausunto MmVL 9/2018 vp
U-jatkokirjelmä UJ 5/2021 vp

Valiokunta merkitsi saapuneeksi ulkoasiainvaliokunnan kannanoton: Ulkoasiainvaliokunta yhtyy valtioneuvoston kantaan ja pitää tärkeänä, että kiinnitetään erityistä huomiota metsäkadon torjuntaan. Ulkoasiainvaliokunta pitäisi hyvänä lisäsitoumuksien neuvottelua myös ILO:n perussopimusten ratifiointia koskien.

13. Valtioneuvoston selvitys: Komission tuleva ehdotus Euroopan unionin päästökauppajärjestelmän laajentamisesta merenkulkuun

Valtioneuvoston E-selvitys E 51/2021 vp
Valiokunnan lausunto LiVL 11/2021 vp

Liikenne- ja viestintävaliokunnan lausunto LiVL 11/2021 vp on saapunut valiokuntaan.

Päätettiin lähettää erikoisvaliokunnan lausunto tiedoksi valtioneuvostolle.

14. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksista neuvoston päätöksiksi (ensivaiheen talouskumppanuussopimukset, EPA)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 85/2008 vp
Valiokunnan lausunto UaVL 1/2009 vp
U-jatkokirjelmä UJ 6/2016 vp
U-jatkokirjelmä UJ 48/2020 vp
Liiteasiakirja Neuvottelut Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden (jäljempänä AKT-valtiot) talouskumppanuussopimuksista (Economic Partnership Agreements, EPA): Itäisen ja eteläisen Afrikan (ESA) talouskumppanuussopimuksen syventämisneuvottelut

Merkittiin saapuneeksi ulkoasiainvaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 36/2021 vp: Valiokunnalla ei ole huomauttamista valtioneuvoston toimintalinjaan.

15. Valtioneuvoston selvitys: Neuvottelut Kansainvälisen merenkulkujärjestön meriympäristön suojelukomiteassa käsiteltävistä lyhyen aikavälin päästövähennystoimista kansainvälisessä merenkulussa

Valtioneuvoston E-selvitys E 9/2020 vp
E-jatkokirjelmä EJ 3/2021 vp

Valiokunta merkitsi saapuneeksi liikenne- ja viestintävaliokunnan kannanoton: Valiokunta yhtyy valtioneuvoston kantaan pitäen tärkeänä talvimerenkulun erityisolosuhteiden ja yritysten kilpailukyvyn huomioimista.

Valiokunta päätti lähettää erikoisvaliokunnan kannanoton tiedoksi valtioneuvostolle.

16. Valtioneuvoston selvitys: Komission täytäntöönpanopäätökset; tietosuojan riittävyys Yhdistyneessä Kuningaskunnassa

Valtioneuvoston E-selvitys E 39/2021 vp

Merkittiin saapuneeksi hallintovaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä.

17. Euroryhmän sekä laajennetun euroryhmän videokokoukset ja valtiovarainministerien (ECOFIN) epävirallinen videokokous 16.4.2021

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 23/2021 vp
EUN-raportti Valtiovarainministerien (ECOFIN) 16.4.2021 epävirallinen videokokous sekä Euroryhmän ja laajennetun euroryhmän 16.4.2021 videokokoukset A 17

Raportointi

Valiokunnassa oli kuultavana:
- ministeri Matti Vanhanen

avustajinaan:
alivaltiosihteeri Leena Mörttinen
hallitusneuvos Merja Sandell
finanssineuvos Marketta Henriksson
finanssineuvos Susanna Ikonen
finanssineuvos Markku Puumalainen
erityisavustaja Riikka Pakarinen
valtiovarainministeriö

Merkittiin raportti saapuneeksi

Raportointi valmis.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

18. Euroryhmän ja valtiovarainministerien (ECOFIN) epävirallinen kokous 21.-22.5.2021

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 39/2021 vp A 18

Valmistelu

Valiokunnassa oli kuultavana:
- ministeri Matti Vanhanen

avustajinaan:
alivaltiosihteeri Leena Mörttinen
hallitusneuvos Merja Sandell
finanssineuvos Marketta Henriksson
finanssineuvos Susanna Ikonen
finanssineuvos Markku Puumalainen
erityisavustaja Riikka Pakarinen
valtiovarainministeriö

Ministeri Vanhanen esitteli ministerikokouksen asiat. Puheenvuoron käyttivät ed. Arhinmäki, Wallinheimo, Elomaa, Kalmari ja Essayah. Ministeri Vanhanen vastasi puheenvuoroihin.

Valtiovarainministerien (ECOFIN) epävirallinen kokous 21.-22.5.2021

21.5. Työistunnot I-II

-Raha- ja finanssipolitiikan yhteisvaikutuksen vahvistaminen

-Valmistautuminen edessä oleviin haasteisiin; Kuinka varmistaa positiivinen kierre rahoitusalan ja muiden alojen välillä

22.5. Työistunnot I-II

-Vihreä elpyminen; Ympäristöverotuksen tulevaisuus EU:ssa

-Tie tasapainoiseen, osallistavaan ja joustavaan elpymiseen

Euroryhmän kokous 21.5.2021

1.Näkemystenvaihto Euroopan parlamentin talous- ja raha-asioiden valiokunnan puheenjohtajan kanssa makrotalouden ja julkisen talouden kehityksestä euroalueella

2.Temaattinen keskustelu euroalueen sopeutusmekanismien toiminnasta COVID19-pandemian valossa

3.Euroryhmän työohjelma vuoden 2021 loppupuolella

4.Raportointi pankkiunionin toiminnallisista näkökohdista

a)EKP:n valvontaelimen puheenjohtajan 13. kuuleminen

b)Raportti yhteisen kriisinratkaisuneuvoston toiminnasta

1.Kriisihallintoon varautuminen ja MREL-vaatimukset

2.SRB:n viimeaikaiset hankkeet

3.Yhteinen kriisinratkaisurahasto

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

19. EU:n ulkoministerien epävirallinen videokokous 18.5.2021

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 40/2021 vp A 19

Valmistelu

Asia käsiteltiin kirjallisessa menettelyssä. Merkittiin selvitys saaduksi.

20. Valtioneuvoston selonteko EU-politiikasta

Valtioneuvoston selonteko VNS 7/2020 vp
Asiantuntijalausunto VNS 7/2020 vp SuV 19.05.2021 tutkimuspäällikkö Maria Vaalavuo, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) Asiantuntijalausunto A 20
Asiantuntijalausunto VNS 7/2020 vp SuV 19.05.2021 kansainvälisten asioiden osaamiskeskuksen päällikkö Suvi Rasimus, Kansaneläkelaitos Asiantuntijalausunto B 20
Asiantuntijalausunto VNS 7/2020 vp SuV 19.05.2021 pääjohtaja Samu Seitsalo, Opetushallitus Asiantuntijalausunto C 20
Asiantuntijalausunto VNS 7/2020 vp SuV 19.05.2021 toiminnanjohtaja Tanja Risikko, Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI ry Asiantuntijalausunto D 20

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- tutkimuspäällikkö Maria Vaalavuo, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL), liite
- kansainvälisten asioiden osaamiskeskuksen päällikkö Suvi Rasimus, Kansaneläkelaitos, liite
- pääjohtaja Samu Seitsalo, Opetushallitus, liite
- toiminnanjohtaja Tanja Risikko, Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI ry, liite

Puolustusvaliokunnan lausunto PuVL 3/2021 vp on saapunut valiokuntaan.

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan lausunto TyVL 6/2021 vp on saapunut valiokuntaan.

21. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksista 1.) ehdotus neuvoston asetukseksi vuosia 2021—2027 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta (rahoituskehysasetus); 2.) ehdotus neuvoston päätökseksi Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä (omien varojen päätös); 3.) ehdotus neuvoston asetukseksi Euroopan unionin omien varojen järjestelmää koskevista täytäntöönpanotoimenpiteistä (omien varojen täytäntöönpanoasetus); 4.) ehdotus neuvoston asetukseksi yhteiseen yhdistettyyn yhteisöveropohjaan, Euroopan unionin päästökauppajärjestelmään ja kierrättämättömään muovipakkausjätteeseen perustuvien omien varojen käyttöön asettamisessa noudatettavista menetelmistä ja menettelystä sekä käteisvarojen saamiseksi toteutettavista toimenpiteistä (omien varojen käyttöönasettamisasetus); 5.) ehdotus neuvoston asetukseksi arvonlisäverosta kertyvien omien varojen lopullisesta yhdenmukaisesta kantomenettelystä annetun

neuvoston asetuksen (ETY, Euratom) N:o 1553/89 muuttamiseksi (ALV-omien varojen asetus) sekä; 6.) ehdotus Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission väliseksi toimielinten sopimukseksi talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta (toimielinten sopimus talousarvioyhteistyöstä)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 45/2018 vp
Valiokunnan lausunto TaVL 48/2018 vp
Valiokunnan lausunto PuVL 15/2018 vp
Valiokunnan lausunto LiVL 30/2018 vp
Valiokunnan lausunto UaVL 13/2018 vp
Valiokunnan lausunto VaVL 12/2018 vp
Valiokunnan lausunto TrVL 11/2018 vp
Valiokunnan lausunto MmVL 21/2018 vp
Valiokunnan lausunto SuVL 12/2018 vp
U-jatkokirjelmä UJ 2/2020 vp
U-jatkokirjelmä UJ 22/2020 vp
U-jatkokirjelmä UJ 24/2020 vp
Valiokunnan lausunto VaVL 4/2020 vp
Valiokunnan lausunto SuVL 8/2020 vp
U-jatkokirjelmä UJ 44/2020 vp

Valiokuntaan on saapunut EU-asian raukeamisilmoitus. Todettiin, että asian käsittely valiokunnassa on rauennut.

22. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi perusoikeudet ja arvot -rahoitusohjelman perustamisesta vuosille 2021—2027 ja ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi oikeusalan rahoitusohjelman perustamisesta vuosille 2021—2027

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 60/2018 vp
Valiokunnan lausunto HaVL 26/2018 vp
Valiokunnan lausunto LaVL 23/2018 vp
U-jatkokirjelmä UJ 46/2020 vp

Valiokuntaan on saapunut EU-asian raukeamisilmoitus. Todettiin, että asian käsittely valiokunnassa on rauennut.

23. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (Euroopan puolustusrahasto)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 83/2018 vp
Valiokunnan lausunto PuVL 15/2018 vp
Valiokunnan lausunto UaVL 13/2018 vp
U-jatkokirjelmä UJ 40/2018 vp

Valiokuntaan on saapunut EU-asian raukeamisilmoitus. Todettiin, että asian käsittely valiokunnassa on rauennut.

24. Toissijaisuusasioiden lista

Esityslistan liite TS-asioiden lista.pdf (liite A 24)

Valiokunta merkitsi toissijaisuusasioiden listan saapuneeksi.

25. Muut asiat

- Perjantai 21.5.2021, klo 10.00-11.00 TEAMS-keskustelu pääjohtaja Timo Pesosen kanssa (komission puolustusteollisuuden ja avaruusasioiden pääosasto)

- COSAC -videokokous ma 31.5.-ti 1.6.2021 (delegaation kokoonpano puheenjohtaja, viisi edustajaa, virkamiehistö. Ilmoittautuneita pj. Hassi, ed. Kiljunen, ed. Ovaska ja ed. Virolainen)

- Perjantai 4.6.2021 klo 10.00-11.00 TEAMS-keskustelu Euroopan komission jäsen Jutta Urpilaisen kanssa

- Keskiviikko 9.6.2021 klo 12.00-14.00 SuV:n ja PeV:n yhteinen seminaari eduskunnan ja valtioneuvoston EU-päätöksenteon valtiosääntö- ja EU-oikeudellisista näkökulmista.

26. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on perjantaina 21.5.2021 klo 13.30, virallinen etäkokous

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Peter Saramo